

นายกฯ ลั่นของยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุข และโครงการพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนฯ นัดตัวผู้ว่าทั่วประเทศ ที่นครศรีธรรมราช

เมื่อ 21 มีนาคม 2550 พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี เป็นประธานเปิดงานและมอบนโยบาย ใน “การสัมมนาเปิดตัวและชี้แจงการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุข และโครงการพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ณ ห้องบงกชรัตน์ โรงแรมทวินโลตัส จ. นครศรีธรรมราช ซึ่งจัดโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ร่วมกับสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ดร.อำพน กิตติอำพน เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กล่าวรายงานว่า สืบเนื่องจากนโยบายรัฐบาลที่ให้ความสำคัญกับบทบาทผู้ว่าราชการจังหวัด และการปรับปรุงระบบความสัมพันธ์ระหว่างส่วนกลาง ภูมิภาค ท้องถิ่น ชุมชน และภาคประชาสังคมอย่างเหมาะสม เพื่อร่วมรับผิดชอบความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งได้เตรียมการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติผ่านยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขระดับจังหวัด และโครงการพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (คพพ.) โดยคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบยุทธศาสตร์และโครงการดังกล่าว เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2550 และเพื่อให้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขระดับจังหวัด และ คพพ. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงานฯ จึงได้ร่วมกับสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีจัดงานเปิดตัวทั้งสองโครงการและทั้งประชุมสัมมนาในครั้งนี้

การจัดงานครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การพัฒนาประชาชนฐานราก การพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นไปอย่างสอดคล้องและเชื่อมโยงกัน อีกทั้งเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจกับภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วน เกี่ยวกับนโยบาย หลักการ ตลอดจนกระบวนการและกลไกในทางปฏิบัติ พร้อมทั้งการแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากชุมชนที่สามารถพึ่งตนเองได้ โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมเชิงสัมมนา 500 คน ประกอบด้วย หน่วยงานภาครัฐทั้งหน่วยงานส่วนกลางและหน่วยงานระดับจังหวัด องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาคม และผู้ทรงคุณวุฒิ

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ กล่าวว่า เป้าหมายของแผนงานภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุข และโครงการพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง คือการสร้างความเข้มแข็งของประชาชนและชุมชนให้มีความสุขด้วยกระบวนการเรียนรู้และการดำรงชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยึดหลักคุณธรรมกำกับการเสริมสร้างสังคมให้เข้มแข็ง และนำประเทศสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

รัฐบาลได้กำหนดนโยบายที่จะปรับปรุงบทบาทผู้ว่าราชการจังหวัดและหน่วยงานในภูมิภาค เสริมสร้างระบบความสัมพันธ์ระหว่างส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ท้องถิ่น ชุมชน และภาคประชาสังคมที่เหมาะสม เพื่อร่วมรับผิดชอบความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในพื้นที่อย่างทั่วถึง เป็นธรรม สามารถพึ่งตนเองและพึ่งพากันได้อย่างมีประสิทธิภาพ คณะรัฐมนตรีจึงได้ให้ความสำคัญเห็นชอบยุทธศาสตร์และแผนงานอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัด พร้อมทั้งตั้ง

คณะกรรมการระดับชาติโดยมีตนเองเป็นประธาน ซึ่งในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ขอให้ยึดหลักการทรงงาน “เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา”

แผนงานภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขระดับจังหวัด เน้นการพัฒนาคนและชุมชนอย่างองค์รวม โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งแผนงานมีความครอบคลุมทุกมิติอย่างสมดุล ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ และการฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ เป็นร่วมใหญ่ในการเชื่อมโยงและบูรณาการกิจกรรม โครงการ และงบประมาณในการแก้ปัญหาและพัฒนาคน/ชุมชนในระดับพื้นที่ โดยในช่วง 1 เดือนที่ผ่านมา คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบยุทธศาสตร์และแผนงาน/โครงการหลายเรื่อง ที่มุ่งเป้าหมายสู่การสร้างความอยู่ดีมีสุขแก่ประชาชนฐานราก ชุมชน และท้องถิ่น ซึ่งขอให้มีการเชื่อมโยงสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

โครงการพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เป็นความมุ่งมั่นของรัฐบาลที่จะต่อยอดศักยภาพของชุมชนไปสู่การสร้างผลผลิตที่มีคุณภาพเพื่อให้มีรายได้ตามขีดความสามารถและความพร้อมของชุมชน แผนงาน/โครงการทั้งสองเรื่องนี้จึงมีความเชื่อมโยงและสนับสนุนซึ่งกันและกัน โดยมุ่งตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนเป็นหลัก

นายโฆสิต บั่นเปี่ยมรัษฎ์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม กล่าวชี้แจง “หลักการการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุข และการพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ว่า ยุทธศาสตร์และแผนงานอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดมองการปรับตัวของคนเป็นหลัก สำคัญที่จะให้เกิดความอยู่ดีมีสุขที่ยั่งยืน ด้วยกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน มีอำเภอเป็นจุดบูรณาการ และจังหวัดเชื่อมโยงสู่ประโยชน์ของประชาชน มีคณะกรรมการระดับชาติกำกับดูแลการขับเคลื่อนทั้ง 2 เรื่อง โดยคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติงบประมาณสนับสนุนในวงเงิน 10,000 ล้านบาท โครงการละ 5,000 ล้านบาท เพื่อดำเนินการในปี 2550

สำหรับโครงการพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เป็นโครงการที่ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงควบคู่กับหลักคุณธรรมในการบริหารจัดการ เพื่อมุ่งสร้างความเข้มแข็งของทุกหมู่บ้าน/ชุมชน ภายใต้กระบวนการแผนแม่บทชุมชน โดยเน้นการต่อยอดโครงการ SML เดิมที่มีศักยภาพ ซึ่งจะสนับสนุนการส่งเสริมความพอเพียงเพื่อการอยู่ดีมีสุขของประชาชน และกิจกรรมที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์การพัฒนาตามแนวพระราชดำริ การจัดสรรงบประมาณจะตรงไปที่ชุมชน ซึ่งได้ดำเนินการอยู่ก่อนแล้ว แต่ให้ปรับแนวคิดและแนวทางการดำเนินการให้สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ส่วนยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดจะเป็นกรอบใหญ่ของการทำงานในชุมชน ท้องถิ่น และจังหวัด ภายใต้ 5 แผนงานหลัก ได้แก่ แผนงานด้านเศรษฐกิจพอเพียง แผนงานพัฒนาและสร้างโอกาสให้ชุมชน แผนงานการฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของชุมชน แผนงานการส่งเสริมผู้ด้อยโอกาสและผู้สูงอายุ และแผนงานการบริการขั้นพื้นฐานแก่ประชาชน ซึ่งส่วนราชการและท้องถิ่นจะต้องนำยุทธศาสตร์และโครงการอื่นๆ รวมทั้งคพพ. มาเชื่อมโยงกันให้ได้ภาพรวมระดับจังหวัด โดยมีอำเภอเป็นจุดเชื่อมโยง

รองนายกรัฐมนตรี กล่าวต่อไปว่า การพัฒนาที่จะได้ผลระยะยาวและยั่งยืนคือ ความพยายามที่จะ “ปรับตัว” โดยเริ่มจากตัวเองก่อน แล้วเชื่อมโยงไปที่ครอบครัว ชุมชนจนถึงจังหวัด ซึ่งการปรับตัวเป็นธรรมชาติ และเป็นแก่นแท้ของเศรษฐกิจพอเพียง เพราะทุกสิ่งทุกอย่างมีการเปลี่ยนแปลง การปรับตัวได้จะช่วยทำให้มีความสุข ซึ่งการที่จะหลุดพ้นจากความยากจนนั้น ต้องให้ชุมชนคิดและทำเพื่อลดปัญหาของตนเอง

ทั้งนี้ กระบวนการทำงานอย่างมีส่วนร่วมจากหลายฝ่าย เป็นหลักการสำคัญของยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดและ คพพ. เป็นกระบวนการร่วมกันของทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ส่วนภูมิภาค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคประชาชน โดยการพัฒนาให้เริ่มที่คน ใช้แผนชุมชนที่มีคุณภาพเป็นเครื่องมือสำคัญ ในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน เพื่อการปรับตัวและสะท้อนความต้องการของประชาชน โดยชุมชนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งกระบวนการจัดทำแผนชุมชนที่ผ่านมายังมีความหลากหลายและความพร้อมที่ต่างกัน จึงต้องมีหลักการที่ชัดเจน โดยกรณีที่มีแผนชุมชน ให้ใช้เป็นเครื่องมือในการกำหนดกิจกรรม/โครงการพัฒนาและเชื่อมโยงกับแผน อบต. กรณีที่ไม่มีแผนชุมชน ต้องสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่นำไปสู่กิจกรรม/โครงการและเป้าหมาย โดยใช้เกณฑ์คุณภาพกำกับการดำเนินงาน โดยใช้กลไกระดับอำเภอเป็นจุดบูรณาการโครงการจากชุมชนและตำบลที่สอดคล้องกับแผนงานอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดและ คพพ. พร้อมสร้างกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอน

นายโฆสิต สรุปว่า ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยจะต้องขับเคลื่อนแบบ 4 ป. คือ มีประสิทธิภาพทำแล้วเกิดความโปร่งใส ซึ่งทั้ง 2 โครงการมีหลักการเดียวกันคือการยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป้าหมายอยู่ที่ความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชนอย่างยั่งยืน ใช้กลไกชุมชนเป็นตัวขับเคลื่อน เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน/ชุมชนให้สามารถพึ่งพาตนเอง พึ่งพากันและกัน และช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสได้ โดยจังหวัดเป็นหน่วยงานสำคัญในการดูแลคน การปรับตัวและการเชื่อมโยงเรื่องต่างๆ ทั้งการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สนับสนุนและดูแลเรื่องการสงเคราะห์ ส่วนอาชีพสนับสนุนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มิติของความสุขไม่ใช่เรื่องการเพิ่มรายได้เท่านั้น ต้องสมดุลทุกมิติ โดยใช้คนเป็นตัวตั้ง ปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงาน โดยให้ความสำคัญกับการรับฟังความคิดเห็นและความต้องการของคน/ชุมชนให้มากขึ้น

*****

21 มีนาคม 2550